

Excellent faciliteren!

Leerroute

2de rapportage

Publiek Ondernemen

Inleiding

In de eerste rapportage is Publiek Ondernemen geïntroduceerd, stelden de drie Publiek Ondernemers zich aan u voor. Ze gaven daarbij aan ontwikkelingen met u te willen delen, die raken aan de leerroute: 'Excellent Faciliteren'.

Het gaat dan mede over opbrengsten van de bijeenkomsten, persoonlijke verhalen van medewerkers en delen van instrumenten van het basispakket, zoals de video 'Samen maken we het mogelijk' en het boekje 'Het verhaal van Publiek Ondernemen'

In deze tweede rapportage aandacht voor de eerste (evaluatie) bijeenkomst, aandacht voor de video 'Samen maken we het mogelijk' en het boekje 'Het verhaal van Publiek Ondernemen'

We starten met onze 'campagne' binnen de gemeentelijke organisatie, waarbij we aandacht vragen voor Publiek Ondernemen en de leerroute 'Excellent Faciliteren'

Campagne voeren in de eigen gemeente!

In de afgelopen weken hebben de drie Publiek Ondernemers presentaties gehouden, de start van onze campagne. We hebben o.a. presentaties gehouden voor het afdelingshoofdenoverleg, het dagelijks bestuur van de Ondernemingsraad en voor het Directieteam (DT)

De presentaties zijn goed verlopen. De bijeenkomsten gaven het inzicht dat er een goede balans moet worden gevonden tussen hetgeen je wilt vertellen en delen en wat je wilt ophalen van de deelnemers aan het overleg. De praktijkvoorbeelden zorgden ervoor dat het verhaal echt ging leven.

Hieronder een verslag van het Directieteam (DT), verschenen op het intranet van de gemeente Delft

Publiek ondernemen

Het DT kreeg een presentatie te zien van de laatste ontwikkelingen bij Publiek Ondernemen. Dat is: samen met de partners in de stad meedenken om maatschappelijke initiatieven mogelijk te maken. Het vraagt wel een andere kijk van een ambtenaar op de stad en meer integraal denken. Dus kijk eens over de schutting van je afdeling heen en ga vaker de stad in. Om dat mogelijk te maken is er nu een tweede leerroute. Die sluit aan bij de organisatieontwikkeling binnen de gemeente Delft.

Het DT vindt het een inspirerend en bevlogen verhaal. Het is mooi om te zien dat we als ambtenaren echt het verschil kunnen maken: dat spreekt aan. Zeker ook in coronatijd, waar de neiging misschien meer bestaat om naar binnen te kijken.

In onderstaande video kun je zien wat publiek ondernemen precies is en wat erbij komt kijken. Meer weten? [Kijk op onze website](#) of neem contact op met Jacob ten Bosch, Agnes van der Linden of Peter Tangel.

1^e Evaluatiebijeenkomst: Casus Cornelis Musius

Op 28 januari 2021 is de eerste evaluatiebijeenkomst van de leerroute georganiseerd. Aanwezig waren de gemeentelijk projectleider en programmeur Onderwijshuisvesting, de beleidsadviseur Energie, de subsidieadviseur en twee partners in Publiek Ondernemen. Een van de partners in Publiek Ondernemen was betrokken bij het project, de ander was aanwezig in de rol van toehoorder. De toehoorder deed verslag en heeft naderhand gereflecteerd en leerpunten benoemd. De projectleider vanuit de school kon wegens privé omstandigheden niet aanwezig zijn.

De droom om de basisschool duurzaam te renoveren en daarmee bij te dragen aan een impuls voor de wijk is in 2020 gerealiseerd.

De droom/het plan:

Gerealiseerd:

Het is in die zin een positief geslaagd project.

Vanuit de scholen werd door een ervaren en deskundige projectleider een prachtig, duurzaam renovatieplan gemaakt van deze basisschool uit de jaren '20 (van de vorige eeuw). Een plan waar vele collega's enthousiast van werden. Gedurende het lange proces is het zowel gedragen door de schoolbesturen, ambtenaren als door de bestuurders. Er zijn bij dit 'dossier' drie wethouders Onderwijs betrokken geweest. Allen zijn achter het plan gaan staan. Dat draagvlak ontstond mede door het vertrouwen in de projectleider en doordat het project een bijdrage levert aan verschillende maatschappelijke doelstellingen (de Sustainable Development goals): het draagt bv bij aan het verbeteren van educatie en leeromgeving (SDG 4), duurzame energie (SDG 7) en versterken gemeenschappen en de wijk (SDG 11).

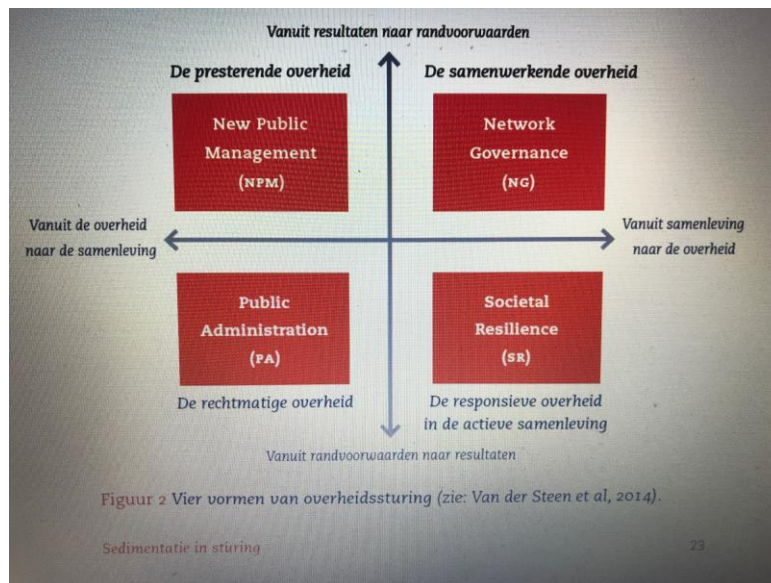

De 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen voor 2030 van de VN.

Belangrijkste punt van aandacht om dit project te kunnen realiseren was de financiering. De financiële stromen en verantwoordelijkheden voor renovaties van onderwijshuisvesting zijn strak omlijnd. Belangrijk moment voor de gemeente was dat het schoolbestuur ook zelf flink in de buidel tastte. Het vergrootte het gevoel dat 'we er samen uitkomen'. Voor dit project is ook buiten de reguliere financieringsstromen gekeken. Uit de evaluatie bleek dat dit een mooi voorbeeld is, maar dat het meteen vervolgvragen oproept: is dit haalbaar voor de andere scholen die nog gerenoveerd moeten worden? En ook: dit project is mede gerealiseerd door de ervaring en (technische) deskundigheid van de projectleider. Deze kennis en ervaring is met zijn pensionering verdwenen. Hoe kun je dit opvangen, nu voor volgende projecten deze kennis niet meer bij de schoolbesturen aanwezig is? Kortom, hoe houd je voor vervolgttrajecten zowel de expertise als de (intrinsieke) motivatie vast?

Rollen en talenten

Tijdens de evaluatie is er uitgebreid stilgestaan bij rollen die de aanwezigen hebben vervuld in dit project. Als eerste stap werd het model op de volgende pagina gebruikt (bron: NSOB). Mede om te kijken welke rol/plek je meekrijgt vanuit de plek en taak in de organisatie. Een tweede perspectief is te kijken welke rol je hebt gehad, stadsgericht of intern gericht?

De projectleider en programmeur (vanuit de gemeente) opereren vanuit beleid en werken op het grensvlak van 'presterende overheid' en 'samenwerkende overheid'. Zij geven aan in dit project meer dan gebruikelijk samen met de initiatiefnemer te zijn opgetrokken, waarbij het plan in co-creatie is ontstaan. Waar normaal de rol van financierder en adviseur gebruikelijk is, is nu ook met initiatiefnemer inhoudelijk meegedacht en samengewerkt. De rollen zijn vooral stadsgericht (adviseur en projectleider), maar ook intern gericht als het gaat om het begeleiden van het besluitvormingsproces.

Vanuit het duurzaamheidsbeleid constateert de gemeente dat ze deze opgave niet alleen kan realiseren. Dat geldt ook voor de beleidsadviseur die bij dit project betrokken was. Ook daar staat de 'samenwerkende overheid' voorop. Gedurende het proces is zijn rol veranderd, van inhoudelijk adviseren naar financierder en toetsers/kwaliteitsbewaker. Van een helemaal stadsgerichte rol, naar een stadsgerichte rol in combinatie met interne proces rol.

De partner in publiek ondernemen is expliciet gevraagd om los van de bestaande structuren en beleidslijnen met het initiatief mee te denken. Wat is er nodig aan rol van de gemeente om dit initiatief (mede) mogelijk te maken? Meer vanuit de 'responsieve overheid' in de stadsgerichte rollen van partner en verbinder is ook buiten de gemeentelijke organisatie gezocht naar mogelijkheden om dit initiatief te faciliteren, waarbij het zoeken naar financiering het belangrijkste aandachtspunt was. Een steeds belangrijk bij de rol van publiek ondernemen blijkt de procesbegeleiding aan de interne kant van de organisatie. Om 'buiten' goed te kunnen faciliteren, heb je 'binnen' nodig. Voor de rollen die hierboven worden genoemd, verwijzen we graag naar pagina 18/19 van het boekje 'Samen maken we het mogelijk' (toelichting verderop op pagina 8).

Het werd erg positief ervaren dat iedereen vanuit zijn/haar eigen rol een bijdrage leverde vanuit een coöperatieve insteek. Deze intrinsieke motivatie van de betrokken heeft er mede toe bijgedragen dat dit project is gerealiseerd. Echter het is niet echt een gezamenlijk project geweest, echte samenwerking tussen betreffende teams is niet aanwezig. Er wordt met elkaar de wens uitgesproken om de ervaring en de kennis die door ieder afzonderlijk is opgedaan meer met elkaar te delen en hierin meer gezamenlijk op te trekken en daarmee meer integraal, en elkaars krachten en talenten meer in te zetten. Zo is er gediscussieerd over wenselijkheid en haalbaarheid van het ontschotten van budgetten, integraal werken door het combineren van doelen als goed onderwijs, leefbare wijk en energietransitie en over eigenaarschap.

In deze eerste sessie stond een geslaagd project centraal en is daarmee ervaring opgedaan met het gesprek over rollen, grotendeels vanuit een bestaande rol- en taakverdeling. De opbrengsten en ervaring wordt uitgewerkt en meegenomen in een volgende sessie. Naast verdieping op de rollen wordt ook aandacht gegeven aan wat er nodig is om die rol in te kunnen vullen. Niet alleen vanuit een bestaande rol- en taakverdeling, maar ook vanuit wat er nodig is en de talenten die medewerkers hebben.

Opbrengsten

- De projectleider met zijn kennis en ervaring bleek de juiste mens, in de juiste rol (met mandaat) op het juiste moment (verschillende opgaven vielen samen).
- De intrinsieke motivatie speelt een belangrijke rol om de juiste rol in te nemen om het project mogelijk te maken. Ook binnen de bestaande structuren en taken is er een keuze.
- Lef, vertrouwen en doorzettingsvermogen zijn genoemd als belangrijke factoren/eigenschappen gedurende het proces.
- Dit vraagt een verdieping in de rollen: welke talenten en competenties heb je nodig om de juiste rol op het juiste moment in te zetten?

Video 'Samen maken we het mogelijk'

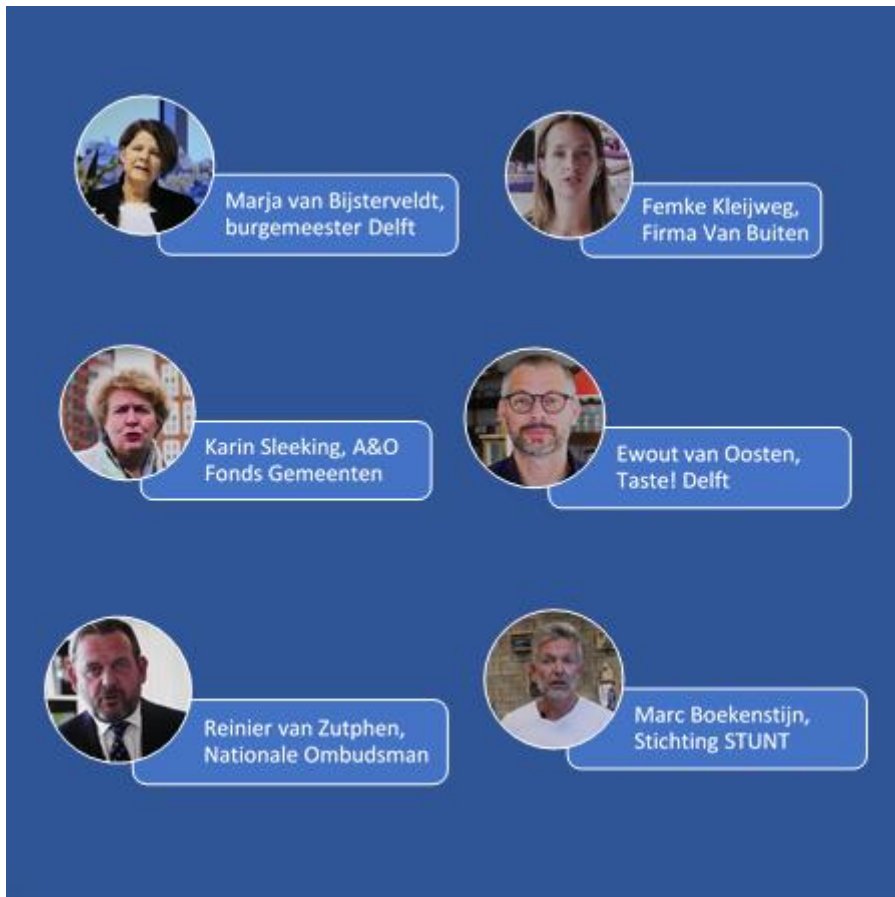
Steeds meer wordt van de (lokale) overheid in haar omgang met de samenleving een uitnodigende houding verwacht. Tegelijkertijd is het niet vanzelfsprekend dat dit 'als vanzelf' ontstaat. De overheid zal zich moeten ontwikkelen om er voor te zorgen dat die uitnodigende houding ook echt vorm krijgt.

In de korte video 'Samen maken we het mogelijk' delen de burgemeester van Delft, directeur A&O Fonds Gemeenten, de Nationale Ombudsman samen met een drietal stedelijk initiatiefnemers hun gedachten over de rol van die (lokale) overheid in de omgang met initiatieven uit de stad.

Belangrijk thema is dat gemeenten meer moeten aansluiten bij wat er in de samenleving gebeurt. Dit betekent dat gemeenten moeten leren accepteren dat publieke waardebeoordeling ook plaatsvindt in de maatschappij. Dat vergt een ander handelingsrepertoire, andere regels en andere instrumenten dan tot dusver gebruikelijk. Dit betekent vooral ook goed luisteren naar wat er in de samenleving, haar buurten en haar wijken speelt.

Want als je samen wilt dansen, moet je elkaars beweging kennen.
..en dan hoor ik het graag.

Hierna de deelnemers aan de video.

Boekje 'Samen maken we het mogelijk! Het verhaal van Publiek Ondernemen'

Hieronder treffen jullie de tekst van de Inleiding aan. Hopelijk smaakt het naar meer. Onder deze tekst treffen jullie de linken aan naar de video en het boekje.

Inleiding

Dit is het verhaal van Publiek Ondernemen in Delft. Je zou dat best een succesverhaal kunnen noemen. Waarom dat zo is, wordt hopelijk al lezend vanzelf duidelijk. Publiek Ondernemen kun je in de kern omschrijven als 'een andere manier van denken, doen en beleven' in het contact tussen de gemeente enerzijds en de stad en haar inwoners anderzijds. Initiatieven die in de stad geboren worden, krijgen zo een andere dynamiek. Burgers die het initiatief hebben genomen, hoeven bij de gemeente niet zelf op zoek te gaan naar de juiste ingang, maar ze treffen iemand die met hen op zoek gaat naar precies het passende arrangement. Delft is daarin overigens zeker niet uniek: op veel plekken in Nederland worden nieuwe, ongebaande paden verkend. Een

kleine selectie van dat denken, met enkele illustraties uit andere plaatsen, is door het verhaal heen gevlochten. Ook zoomen we in op tien Delftse initiatieven om te laten zien wat de Publiek Ondernemen aanpak in de praktijk betekent. Daarbij valt het belang van de juiste taal en de juiste beeldspraak op: in welke termen je praat, kan veel uitmaken. Aan het eind maken we de balans op: er zijn lessen geleerd en successen te vieren. Natuurlijk kom je ook wat dingen tegen die nog aandacht verdienen, ook die worden aangegeven. We sluiten af met een doorkijkje naar de toekomst. Delft wil graag anderen inspireren. Voor wie meer wil weten over deze beweging en de verschillende aspecten daarvan, is achterin nog een lijstje met literatuursuggesties toegevoegd.

Link video en boekje

Vrijdag is de publicatie van de video en het filmpje op de website van A & O fonds Gemeenten geplaatst, daar zijn ze te downloaden.

<https://www.aeno.nl/de-gemeente-als-partner-in-publiek-ondernemen>

Ook op LinkedIn kun je de video aantreffen en desgewenst een reactie geven.

https://www.linkedin.com/posts/aenofondsgemeenten_de-gemeente-als-partner-in-publiek-ondernemen-activity-6771036437191106561-mtb5